

פלקניד (Flecainide) - טאמבוקור - Tambocore

פלקניד הינה תרופה אנטי-אריתמית (המתקנת קצב-לב), אשר פותחה ע"י אותה החברה (3M) שהעניקה לנו את נייר הדבק השקוף ואת פתקיות ה- Post-it. תרופה זו שייכת קבוצה IC בשיטת המיון לפי וון-ויליאמס. היא משמשת באופנים רבים לתיקון קצב-לב חריג.

כיצד היא עובדת?

פלקניד פועלת ע"י הגבלת תנועת הנתרן דרך התעלות הממברנליות של רקמות שריר הלב. על ידי פעולה זו, התרופה מאטה את הולכת החשמל בתאי שריר הלב.

שימוש קליני

טיפול אנטי-אריתמי: פלקניד משמשת בעיקר כאמצעי לטיפול בהפרעות קצב-לב **היפוך באמצעות "הגלולה בכיס"**: קיימת האפשרות עבור אנשים הסובלים מפרפור פרזדורים התקפי ליטול את הפלקניד רק כאשר הם חשים שקצב ליבם השתנה מקצב סינוס לקצב פרפור פרזדורים בלתי-תקין, (ראה החוברות העוסקות שכותרתן "הגלולה בכיס", "היפוך", "היפוך רפואי").

תופעות לוואי וסיבוכים נלווים

במחקר אשר נועד לבחון יעילות תרופות כגון פלקניד בחולים אשר לקו בהתקף לב והינם בעלי תפקוד ירוד של שריר הלב וסובלים מפעימות חדריות נראה כי נטילת הפלקניד אף הפחיתה, ולא הגבירה את שיעורי החלמתם. במחקרים מאוחרים יותר הוכח כי אכן הפלקניד נוטה להחמיר את הפרעות הקצב אצל חולים אשר ליבם אינו זוכה לאספקת לב תקינה. לכן תרופה זו לא ניתנת לחולים הסובלים ממחלת לב כלילית ובמיוחד עם פגיעה משמעותית בתפקוד הלב.

שינויי אק"ג: כתוצאה מן הסיכוי לרעילות התרופה, חולים הנוטלים פלקניד נדרשים לביצוע בדיקת אק"ג מדי חצי שנה, ובמהלך נטילת התרופה, ייתכן ותתוודע כי דפוס האק"ג של ליבך השתנה. תופעה זו צפויה בהתבסס על מנגנון הפעולה של הפלקניד.

הפלקניד מאטה את הולכת החשמל בתוך הלב ולכן מאריכה את הזמן הדרוש להעברת האות החשמלי מן הפרוזדור אל החדר (אינטרוול ה-PR באק"ג) וכן את הזמן הדרוש להעברת האות החשמלי דרך החדרים (קומפלקס ה-QRS באק"ג). שינויים אלה לרוב מרמזים על השפעתה התקינה של התרופה, אך אם השינויים בולטים (אינטרוול ה-PR אורך יותר מ-250 מילישניות או אינטרוול ה-QRS אורך יותר מ-160 מילישניות), יש חשש לרעילות התרופה. כפי שצוין לעיל, חולים הנוטלים פלקניד נדרשים לביצוע בדיקת אק"ג מדי חצי שנה. כמו כן, יש למדוד את רמות התרופה בדם כאשר קיים ספק בנוגע למינון המתאים של התרופה. חולים המטופלים בפלקניד - חשוב שישלבו בטיפולם חוסמי בטא או אנטגוניסט סידן מגביל מהירות (ורפמיל (Verapamil) או דילטיאזם (Diltiazem)) על מנת להגן על חדר-הלב מפני הולכת חשמל מופרזת מפרוזדורי הלב.

פלקניד על פי רוב אינה גורמת לתופעות לוואי, אך קיים בה פוטנציאל לגרום להפרעות-קצב אחרות ולעיתים לתסמינים חולפים כגון הפרעות בראייה, סחרחורת או אי-נוחות בקיבה. אם הינך חווה אחד מתסמינים אלה, ובייחוד מקוצר נשימה, כאבים בחזה או החמרת הפרעת הקצב, עליך להיוועץ עם רופא מומחה בלא עיכוב, ועליך להמנע מהפסקה עצמאית של הטיפול בתרופה.